

Jeg er klart av den oppfatning at de sider av «Alexander L. Kielland»-saken som er kommet opp i forbindelse med begrensningssøksmålet for Stavanger byrett må etterforskes.

Vesentlige sider av ulykken har aldri vært skikkelig undersøkt av norske myndigheter.

....

KAPITEL 1 ULYKKEN SOM IKKE KUNNE SKJE

Den alvorligste ulykke i Norge i fredstid skjedde tidlig på kvelden torsdag 27. mars 1980 på Ekofisk-feltet i Nordsjøen.

Boligplattformen «Alexander L. Kielland» veltet rundt med 212 mann om bord. Bare 89 mann overlevet ulykken. 123 menn omkom.

Ulykken førte med seg vesentlige endringer i regler og forskrifter om bl.a. flytende boligplattformer.

Et betydelig arbeide ble også gjort for å etterforske årsakene til ulykken. Resultatene som kom ut av dette står ikke på noen måte i forhold til den innsats man forutsatte ble gjort, og som til dels også ble gjort.

Da jeg selv ble involvert i ulykken frem år etter at den var inntruffet, kunne jeg registrere at sentrale vitner aldri var blitt avhørt. Vitner som var avhørt, var ikke blitt spurt om vesentlige sider av ulykkesforløpet.

Eksplosjonsteorien

I den siste tiden har interessen blitt vendt mot den såkalte eksplosjonsteorien. Tanken om at noen skulle ønske å sprengte plattformen i stykker, eventuelt for å dekke over andre forhold. Er så spesiell at man bør ha vesentlig bevis for i det hele tatt å fremsette den. Det var likevel uklokt at ikke «Alexander L. Kielland»-kommisjonen straks gransket de spredte indikasjoner som forelå for å få fastslått på en måte som ikke kunne gjendrives at indikasjonene også kunne ha annen årsak.

Det fremgår av «Alexander L. Kielland» rapporten at eksplosjonsteorien ikke var granske av kommisjonen, Etter at «Alexander L. Kielland»-rapporten var fremlagt, har kommisjonen vist en enestående mangel på vilje til å granske noen annen side ved ulykken enn de som allerede var gransket. Denne holdningen ble så manifest at det falt i Riksadvokatens lodd å starte granskning for en gang for alle å kunne gjendrive eksplosjonsteorien.

Inspeksjonen som ble nektet

«Alexander L. Kielland»-ulykken skulle aldri ha skjedd.

Det er vanskelig å si hvordan man kunne ha unngått den svakhet i innsveisingen av hydrofonrøret som uten tvil utløste ulykken.

Nyere undersøkelser indikerer at svakheten oppsto under transport av staget fra det sted det ble laget, Arles i Syd-Frankrike, til sammenstillingsstedet i Nord-Frankrike.

Det som imidlertid er klart etter de undersøkelser som foreligger og det materiale jeg med dette er i stand til å legge frem, er at ulykken ikke burde ha skjedd, selv med den svakhet som forelå.

Generelt er det grunnlag til å kritisere inspeksjonspraksis for plattformen. Særlig er Det norske Veritas meget å bebreide. I forbindelse med ulykken gjorde Det norske Veritas adskillig for å minimalisere effekten av vanlige inspeksjoner. Kommisjonens rapport kunne vanskelig ha blitt mer forståelsesfull overfor Det norske Veritas enn den ble.

Men - dette er bare en del av saken.

Jeg har gjennom mine undersøkelser kunnet bringe på det rene at **Phillips Petroleum Company Norway nektet rederiet å gjennomføre inspeksjon i august 1979, litt over ett halvt år før ulykken.** Phillips Petroleum Company Norway nektet rederiet å gjennomføre det inspeksjonsprogram som rederiet hadde lagt opp, og som også forutsatte en inspeksjon kort tid før ulykken.

Det er utrolig at hverken «Alexander L. Kielland»-kommisjonen, politiet eller sjøfartsmyndighetene har kommet over dette gjennom sin granskning. Det kan virke som om man ikke har vært interessert i hvorvidt inspeksjonspraksis kunne ha hindret ulykken.

Dykkerundersøkelsen

Etter en vanlig kritisk vurdering av de bevisligheter som foreligger, sett i lys av hva som har sannsynligheten for seg, kan man videre trekke denne konklusjon:

«Alexander L. Kielland»-plattformen ble undersøkt med dykker en gang i løpet av det siste halve året før ulykken. Det har sannsynliogheten for seg, sett i lys av de utsagn og sannsynligheter som foreligger, at den sprekk som utløste katastrofen ble oppdaget.

På dette punkt har etterforskningen fra kommisjonen og politiets side vært skandaløst dårlig - d.v.s. man har ikke etterforsket dette i det hele tatt. Jeg regner ikke en telefonsamtale til en underordnet ansatt i et mistenkt selskap som etterforskning.

Jeg håper at denne bok vil utvirke at et initiativ blir tatt til å foreta skikkelig etterforskning av dette, med gjennomgang av dykkerloggbøker, regnskaper, osv.

Når dette ikke er gjort, skyldes det den særegne holdning som har blitt inntatt av «Alexander L. Kielland»-kommisjonens formann, som har inspirert politi og påtalemyndighet.

Nye opplysninger har ikke blitt vurdert etter sitt egenverd som ting som kan bidra til sakens opplysning.

Nye opplysninger har blitt sett på som et angrep på det arbeidet som allerede var nedlagt av kommisjonen og politiet. Energien er blitt benyttet til å tilbakevise at noe som har betydning for opplysningen av årsakssammenhengen utover kommisjonens rapport kan komme frem. Intet argument er for dårlig til å benyttes til å undergrave tilliten til det nye som er kommet frem.

Statsadvokaten argumenterer endog med innholdet i loggbøker han aldri har funnet.

Den ensidig negative holdning har blitt mesterlig utnyttet av de parter som kunne bli utsatt for berettiget kritikk, i den grad at det virker som påtalemyndigheten har fått de mistenktes ærende.

Personer jeg har snakket med har blitt utsatt for press, og tilfelle av ren «cover up» i beste Watergate-stil har også forekommet.

Skandaløst dårlig etterforskning

Uansett hvordan man stiller seg til den etterforskning som fant sted umiddelbart etter ulykken, kan man ikke akseptere det resultat som i dag foreligger som tilfredsstillende og forsvarlig etterforskning.

Vesentlige feilgrep ble gjort tidlig i etterforskningen. Blant annet gjorde man ikke det som var naturlig for å sikre materiale hos [operatørselskap og rederi].

Det er en skandale at viktige sider av vår største industriulykke, og ulykke i fredstid i det hele, ikke har blitt etterforsket, selv etter innstendige oppfordringer om dette, og selv ikke etter at nye bevis av vesentlig betydning er blii fremlagt.æææ

Det er imidlertid ikke for sent å gjennomføre de mest avgjørende undersøkelser.

